

Namsos kommune
Nåvmesjenjaelmien tjjelte

Årsberetning 2025

Sammen
skaper vi
muligheter

Årsberetningen dekker innholdet som kreves etter Kommuneloven § 14-7. Årsberetningen er en del av kommunedirektørens samlede rapportering til kommunestyret. Den gir en beskrivelse av utviklingstrekk og resultater, og skal spesielt omtale de faktorer som påvirker resultat og finansiell stilling.

Årsberetningen er pliktig informasjon etter lov og forskrift, og er ment å være utfyllende i forhold til den informasjon som gis i årsregnskapet. Det vises ellers til samlet årsmelding for mer utfyllende beskrivelse av aktivitet, tjenesteproduksjon og måloppnåelse i 2025.

Hovedtrekkene i den økonomiske utviklingen i 2025

Utviklingen i de frie inntektene er avgjørende for kommunens økonomiske handlingsrom og dermed for tjenestetilbudet til innbyggerne. For å møte fremtidige utfordringer og samtidig opprettholde et forsvarlig og godt tjenestetilbud, er det nødvendig med kontinuerlig tilpasning til gjeldende økonomiske rammebetingelser. Det er et overordnet mål for Namsos kommune å etablere en robust og bærekraftig kommuneøkonomi med tilstrekkelig økonomisk handlingsrom. Dette skjer gjennom styring basert på vedtatte handlingsregler for driftsbudsjett, investeringsbudsjett og finansforvaltning. Handlingsreglene fastsetter sentrale måltall for blant annet netto driftsresultat, størrelse på disposisjonsfond og utvikling i lånegjelden. En robust kommuneøkonomi forutsetter blant annet regnskapsmessige overskudd («budsjettdisiplin»), positive driftsresultater, tilfredsstillende likviditet og oppbygging av fondsreserver.

Resultatutvikling

Namsos kommune kan, i likhet med mange andre kommuner, vise til et forbedret økonomisk resultat i 2025 sammenlignet med 2024. Netto driftsresultat for 2025 ble -10,7 millioner kroner, tilsvarende -0,5 prosent av netto driftsinntekter. Resultatet er noe bedre enn forventet ved inngangen til året og betydelig bedre enn revidert budsjett. Samtidig må resultatet ses i lys av gjennomsnittet for kommune-Norge (ekskl. Oslo), som i 2025 var på 2,1 prosent.

Netto driftsresultat er forbedret med 1,47 prosentpoeng sammenlignet med 2024, da resultatet var -1,99 prosent. Selv om utviklingen går i riktig retning, gjenstår det fortsatt et betydelig stykke før kommunen er i økonomisk balanse og på et bærekraftig driftsnivå på linje med landsgjennomsnittet.

Årsaker til resultatavvik

Den viktigste årsaken til at resultatet ble vesentlig bedre enn justert budsjett, er samlet sett høyere inntekter enn forutsatt, kombinert med en gjennomgående positiv utvikling og stram økonomistyring innen alle fagområder.

Inntekter fra skatt på inntekt og formue ble samlet 7,6 millioner kroner høyere enn budsjettet. Skatteinntektene økte med 14,7 prosent fra 2024 til 2025. Dette har gitt et viktig bidrag til resultatforbedringen, men forklarer ikke alene avviket fra budsjett.

Videre var netto kostnader til vikarlønn ved sykdom og svangerskap, korrigert for refusjon av sykepenger og fødselspenger, 26,8 millioner kroner bedre enn budsjett. Dette skyldes i hovedsak høyere refusjonsinntekter enn utgifter, blant annet som følge av at det ikke alltid leies inn vikar ved fravær, eller at vikar lønnes lavere. Både vikarutgifter og refusjonsinntekter har hatt en sterkere vekst enn de samlede lønnsutgiftene fra 2024 til 2025. Forholdet mellom vikarutgifter og refusjonsinntekter har likevel vært relativt stabilt, på om lag 73–74 prosent.

Den samlede resultatforbedringen må også ses i sammenheng med en bevisst og gjennomgående stram økonomistyring i organisasjonen, der både ledere og fagområder har hatt økt oppmerksomhet på kostnadskontroll, prioritering innenfor gitte rammer og ansvarlig ressursbruk.

Kjøp av vikartjenester innen helse og omsorg ble betydelig redusert i 2025, og utgjorde samlet om lag 1 million kroner. Fra og med 2024 bokføres disse kostnadene adskilt fra øvrig tjenestekjøp, noe som gir bedre grunnlag for systematisk oppfølging av utviklingen framover.

Vedlikehold og eiendom

I 2025 har kommunen ikke hatt økonomisk handlingsrom til å gjennomføre verdibevarende vedlikehold på bygningsmassen. Innenfor dagens rammer har prioriteringen vært rettet mot utbedring av lov- og forskriftspålagte krav etter tilsyn. Øvrige vedlikeholdstiltak har i stor grad måttet utsettes for å håndtere akutte behov som er nødvendige for å sikre forsvarlig drift og tjenesteleveranse i kommunens formålsbygg.

Utviklingen siden 2020 viser at kostnader knyttet til pålegg og akutte reparasjoner i økende grad har tatt igjen budsjetttrammene. Begrepet «forsvarlig drift» har vært styrende for bruken av drifts- og vedlikeholdsmidler i 2025, og forventes også å være førende i årene framover.

Pensjon, finans og driftskostnader

Som i tidligere år benyttet kommunen i 2025 opptjent premiefond i KLP til betaling av pensjonspremie, blant annet for å styrke likviditeten. En konsekvens av dette er lavere bokført pensjonskostnad, som igjen gir lavere refusjon gjennom statlig medfinansiering av ressurskrevende tjenester. Dette representerer i hovedsak et periodiseringsavvik mellom år.

Refusjonsinntekten fra statlig medfinansiering av ressurskrevende tjenester utgjorde 60,5 millioner kroner i 2025, en økning på 4,7 millioner kroner fra 2024 og 3,8 millioner kroner høyere enn budsjett.

Netto finansutgifter ble 3,57 millioner kroner høyere enn budsjett og 5,54 millioner kroner høyere enn i 2024. De samlede driftsutgiftene ble 2,18 prosent høyere enn budsjettet. Lønn og sosiale utgifter utgjorde et merforbruk på 78,25 millioner kroner, hvor de største avvikene knytter seg til vikarlønn ved sykdom, vikarlønn ved fødselspermisjon og overtid.

Økte driftsutgifter må vurderes i sammenheng med pris- og lønnsveksten i 2025. Konsumprisindeksen økte med 3,57 prosent, mens regjeringens anslag for kommunal deflator var 4,1 prosent.

Utvikling i driftsinntekter

Utviklingen i kommunens driftsinntekter i 2025 har hatt stor betydning for årets økonomiske resultat og kommunens samlede handlingsrom. Samlet sett hadde Namsos kommune 4,1 prosent høyere driftsinntekter enn budsjettet, tilsvarende 81,8 millioner kroner. Økningen fra 2024 var på 87,0 millioner kroner.

Budsjettet nivå for felles driftsinntekter – herunder rammetilskudd, skatt, eiendomsskatt, brukerbetaling og øvrige overføringer og tilskudd fra staten – var på 1 415,6 millioner kroner. Faktiske inntekter ble 7,77 millioner kroner høyere enn budsjett, tilsvarende 5,5 promille.

De største merinntektene knytter seg til refusjon av sykepenge og fødselspenge med 55,1 millioner kroner, høyere brukerbetaling med 9,8 millioner kroner, samt økte salgs- og leieinntekter på 30,5 millioner kroner. I tillegg mottok kommunen ikke-budsjetterte tilskudd fra fylkeskommunen, hovedsakelig spillemidler, med 2,9 millioner kroner.

Skatteinntektene (inntekt og formue) i Namsos kommune utgjorde 35 906 kroner per innbygger i 2025, tilsvarende 84,9 prosent av landsgjennomsnittet. Dette er en forbedring fra 81,8 prosent i 2024. Etter inntektsutjevning var skatteinntekten 40 221 kroner per innbygger, som tilsvarer 95,2 prosent av landsgjennomsnittet. Dersom skatteinntekten hadde vært på nivå med landsgjennomsnittet før utjevning, ville dette tilsvart om lag 30,9 millioner kroner i økte inntekter.

Den relativt høye veksten i skatteinntangen i 2025 vurderes som ekstraordinær og

Driftsregnskap (tall i hele 1000)	Regnskap 2024	Revidert budsj. 2024	Oppr. budsj. 2024	Regnskap 2023
Sum driftsinntekter	1 976 391	1 875 656	1 834 027	1 871 814
Sum driftsutgifter	1 970 269	1 838 774	1 827 336	1 887 840
Sum eksterne finanstransaksjoner	-131 009	-127 753	-121 670	-110 331
Motpost avskrivninger	85 555	81 726	78 941	80 184
Netto driftsresultat	-39 331	-9 145	-36 038	46 172
Overføring til investering	0	0	0	15 000
Avsetning til bundne fond	22 313	2 000	0	24 801
Bruk av bundne fond	-21 595	-3 507	0	- 20 023
Avsetning til disposisjonsfond	0	0	0	0
Bruk av disposisjonsfond	-40 049	-7 638	-36 038	-50 950

kan ikke forventes videreført i 2026 og senere år. Disse inntektene har bidratt til å finansiere ordinær drift og redusere underskuddet for året, men gir ikke grunnlag for varig økning i driftsnivået.

Fond og videre utvikling

Årsresultatet for 2025 medfører en netto reduksjon i disposisjonsfondet på om lag 22,7 millioner kroner. Fondet utgjorde ved årsslutt 157,8 millioner kroner, mot 181,5 millioner kroner ved inngangen til året. Midlene er i hovedsak benyttet til finansiering av drift, men burde i større grad vært brukt til egenfinansiering av investeringer.

Namsos kommune har fortsatt økonomisk kontroll, men situasjonen med negativt netto driftsresultat fra 2024 er videreført også i 2025, selv om resultatet er betydelig forbedret. Årsakene til forbedringen er sammensatte, og kan ikke fullt ut tilskrives effekter av pågående omstillingsarbeid.

Det er for tidlig å konkludere med at den negative utviklingen er snudd. For å sikre en bærekraftig kommuneøkonomi over tid, er det nødvendig å tilpasse driftsnivå og tjenestetilbud til varige ordinære inntekter. Svakt resultat i 2025 understreker at

ekstraordinære inntekter ikke kan erstatte langsiktige strukturelle tilpasninger. Omstillingsarbeidet må derfor videreføres for å sikre økonomisk balanse, nødvendig investeringskapasitet og evne til å møte fremtidige demografiske endringer.

Investeringsregnskapet for 2025 ble gjort opp i balanse. Kommunens samlede likviditet (betalingsevne) har vært tilfredsstillende gjennom året.

Økonomiske resultater

Brutto og netto driftsresultat

Kommunens økonomiske resultat beskrives gjennom flere nøkkeltall som belyser ulike sider av økonomien. To av de mest sentrale indikatorene er **brutto driftsresultat** og **netto driftsresultat**. Disse måler ulike forhold ved kommuneøkonomien og gir samlet et godt bilde av både den løpende driften og kommunens økonomiske handlingsrom over tid. Det er derfor viktig å forstå forskjellen mellom dem ved vurdering av kommunens økonomiske situasjon.

Brutto driftsresultat

Brutto driftsresultat viser differansen mellom kommunens samlede driftsinntekter og driftsutgifter, og beregnes før det tas hensyn til renter, avdrag og øvrige finansielle poster. Resultatet inkluderer avskrivninger, som uttrykk for slitasje og verdiforringelse av kommunens bygninger og anlegg over tid, for eksempel skoler, helsebygg, veier og tekniske installasjoner.

Brutto driftsresultat gir dermed uttrykk for om den løpende tjenesteproduksjonen – innenfor blant annet helse og omsorg, oppvekst, tekniske tjenester, kultur og administrasjon – drives i økonomisk balanse når både løpende kostnader og verdiforringelse av kommunens eiendeler tas med.

Et negativt brutto driftsresultat viser at kommunen har høyere utgifter enn inntekter i den ordinære driften. Over tid innebærer dette at den daglige driften ikke er tilpasset kommunens samlede inntektsnivå.

Netto driftsresultat

Netto driftsresultat er kommunens viktigste indikator for økonomisk bærekraft og økonomisk handlefrihet. Resultatet viser hva kommunen sitter igjen med av løpende inntekter etter at renter, avdrag og øvrige finansielle poster er hensyntatt. Avskrivninger inngår ikke i netto driftsresultat, da disse korrigeres bort gjennom regnskapstekniske motposter. Netto driftsresultat representerer dermed ikke et regnskapsmessig overskudd, men kommunens reelle økonomiske handlingsrom som kan benyttes til:

- egenfinansiering av investeringer
- avsetninger til disposisjonsfond eller bundne fond
- styrking av kommunens økonomiske buffer

Teknisk beregningsutvalg for kommunal og fylkeskommunal økonomi (TBU) anbefaler at netto driftsresultat over tid bør utgjøre om lag 2 prosent av brutto driftsinntekter for å sikre en sunn og bærekraftig kommuneøkonomi. Dette nivået gir rom for nødvendige investeringer, større robusthet mot svingninger og langsiktig økonomisk stabilitet. Dette er også kommunens vedtatte måltall. Et negativt netto driftsresultat betyr at kommunen ikke har tilstrekkelige løpende inntekter til å dekke renter og avdrag. Dette svekker den økonomiske handlefriheten, reduserer muligheten for fondsoppbygging og øker sårbarheten for uforutsette kostnader eller inntektsbortfall. Et slikt underskudd må dekkes gjennom bruk av disposisjonsfond.

Resultatutvikling og vurdering for 2025

Namsos kommune hadde negativt netto driftsresultat både i 2024 og 2025, og oppfyller dermed verken kommunens eget måltall eller TBU sine anbefalinger. I det pågående omstillingsarbeidet er det lagt til grunn et mål om å oppnå et netto driftsresultat på 2 prosent over tid, gjennom en samlet omstilling tilsvarende om lag 100 millioner kroner.

Netto driftsresultat for 2025 ble –10,7 millioner kroner, tilsvarende –0,5 prosent av brutto driftsinntekter. Resultatet er 24,8 millioner kroner bedre enn opprinnelig budsjett og 36,3 millioner kroner bedre enn revidert budsjett, men innebærer likevel en betydelig svekkelse av kommunens økonomiske handlingsrom. Det negative resultatet reduserer fondsmidlene, øker behovet for lånefinansiering av investeringer, legger press på driftsrammene og gjør kommunen mer sårbar for inntektsendringer og uforutsette kostnader.

Kommunens handlingsregel nr. 2 fastsetter at netto driftsresultat skal være positivt og utgjøre minimum 2 prosent av brutto driftsinntekter. Med et negativt netto driftsresultat er denne handlingsregelen klart ikke oppfylt i 2025.

Korrigert netto driftsresultat – ordinær drift

For å gi et mer presist bilde av den underliggende økonomiske situasjonen i den ordinære driften, kan netto driftsresultat korrigeres for vesentlige driftsuavhengige poster, herunder bruk og avsetning til fond.

Når årets netto avsetning til bundne fond på 12,9 millioner kroner og netto utbetaling fra Havbruksfondet på 8,1 millioner kroner korrigeres for, gir det et **korrigert netto driftsresultat for ordinær drift på -31,8 millioner kroner**. Dette tilsvarer -1,54 prosent av brutto driftsinntekter.

Det korrigerede resultatet viser at den underliggende økonomiske ubalansen i driften er større enn det regnskapsmessige netto driftsresultatet isolert sett gir uttrykk for. Selv om kommunen ved utgangen av 2025 har om lag 158 millioner kroner i disposisjonsfond, som gir en viktig kortsiktig buffer, er fondets størrelse ikke tilstrekkelig til å kompensere for en varig ubalanse i driften.

Fond gir kommunen tid til å gjennomføre nødvendige tiltak, men løser ikke de strukturelle utfordringene. Det identifiserte omstillingsbehovet vurderes derfor som nødvendig å nå for å sikre økonomisk bærekraft og et netto driftsresultat i tråd med kommunens måltall på 2 prosent over tid.

Netto driftsresultat	2025	2024
Namsos	-0,5 %	-2%
Landet uten Oslo	2,1 %	-0,3 %
Kostragruppe 8	0,6 %	-0,1 %

Disposisjonsfond

Disposisjonsfondet er frie midler kommunen har spart opp over tid og tilsvarer kommunens sparekonto. Etter pliktige avsetninger og vedtatt bruk, er disposisjonsfondet redusert med 23,7 millioner kroner til 157,8 million kroner ved utgangen av 2025. Disposisjonsfondet utgjør da 7,6 prosent av driftsinntektene og handlingsregel nr. 2 som tilsier at disposisjonsfondet skal utgjøre minimum 5 prosent av driftsinntektene er fortsatt oppfylt. Fondets andel av driftsinntektene er likevel redusert fra 10 prosent i 2024 til 7,6 prosent i 2025.

I 2025 er det heller ikke gjennomført ekstraordinære avdragsbetalinger, slik intensjonsavtalen ved kommunesammenslåingen la opp til. Dersom kommunen skulle betalt ekstra avdrag, måtte dette også vært finansiert av disposisjonsfondet. Det ville ytterligere redusert fondet, som allerede belastes betydelig gjennom inndekningen av driftsunderskuddet.

Disposisjonsfond i % av driftsinntekter	2025	2024
Namsos	7,65 %	10,00 %
Kostragruppe 8	9,40 %	11,30 %
Landet uten Oslo	12,00 %	11,60 %

Disponible resultat framover kan brukes som egenkapital til nødvendige investeringer og fungerer som en viktig buffer for å sikre gode og framtidsrettede tjenester. Dette forutsetter at vi lykkes med den pågående omstillingsprosessen og klarer å skape økonomisk bærekraftige resultat.

Netto lånegjeld – gjeldsgrad

Netto lånegjeld er langsiktig gjeld (eksklusive pensjonsforpliktelser) fratrukket totale utlån og ubrukte lånemidler. Netto lånegjeld og disposisjonsfond sett i forhold til brutto driftsinntekter er gode indikatorer for å vurdere hvor robust kommunens økonomi er med tanke på å møte framtidige utfordringer som vi vet kommer og ikke minst uforutsette endringer i de økonomiske rammebetingelsene og rentenivå.

Netto lånegjeld i % av inntekt	2025	2024
Namsos	87,1	82,6
Kostragruppe 8	100,02	96,2
Landet uten oslo	90,7	92,6

Gjeldsgraden i Namsos kommune har økt betydelig i løpet av 2025, med en vekst på 4,5 prosentpoeng sammenlignet med 2024. Gjeldsgraden øker når kommunens låneopptak vokser raskere enn kommunens inntekter. For 2025 var de største låneopptakene knyttet til ny brannstasjon på Namdalseid, renovering/ny rømningsvei Oasen svømme- og miljøsentere og ombygging av tidligere Bangsund BVS til heldøgn pleie- og omsorgsplasser.

Også kommuner i Kostragruppe 8 viser en markant økning i gjeldsgraden, med en vekst på 3,8 prosentpoeng i samme periode. På landsbasis, eksklusive Oslo, er utviklingen motsatt hvor gjeldsgraden er redusert med 1,9 prosentpoeng og utgjør nå 90,7 prosent av brutto driftsinntekter.

Driftsinntekter

Kommunen hadde i 2025 2,063 milliarder kroner i driftsinntekter. Dette er en økning fra 2024 med 4,4% hvor sum driftsinntekter var 1,976 milliarder kroner. Driftsinntektene består av følgende typer kategorier av inntekter:

Driftsinntekter i kr	2024	2025
Rammetilskudd	700 165 971	732 972 124
Inntekts- og formuesskatt	473 818 823	544 122 577
Eiendomsskatt	52 359 625	52 821 392
Andre skatteinntekter	507 670	48 714
Andre overføringer og tilskudd fra staten	125 661 516	93 870 837
Overføringer og tilskudd fra andre	301 867 259	301 681 042
Brukerbetalinger	56 893 976	59 818 326
Salgs- og leieinntekter	265 116 635	278 094 817
Sum driftsinntekter	1 976 391 475	2 063 429 829

Forklaring til driftsinntektene:

Kommunens driftsinntekter består av flere hovedkomponenter som samlet finansierer den ordinære tjenesteproduksjonen. Inntektene kan grovt deles inn i frie inntekter, ulike typer overføringer, salgs- og leieinntekter samt brukerbetalinger.

1. Frie inntekter

Inntekts- og formuesskatt samt rammetilskudd utgjør kommunens frie inntekter. Disse kan disponeres fritt av kommunen og er avgjørende for det økonomiske handlingsrommet.

2. Overføringer med krav om motytelse

Dette omfatter i hovedsak:

- refusjon av sykepenger og fødselspenger
- statlige tilskudd, blant annet til særlig ressurskrevende helse- og omsorgstjenester
- kompensasjon for merverdiavgift
- refusjoner fra andre kommuner eller fylkeskommuner

3. Salgs- og leieinntekter

Dette inkluderer blant annet:

- kommunale gebyrer og avgifter
- husleieinntekter
- billett- og salgsinntekter knyttet til kommunale tjenester

4. Andre statlige overføringer

Her inngår blant annet:

- integreringstilskudd for flyktninger
- inntekter fra Havbruksfondet
- rentekompensasjon for skolebygg og helse- og omsorgsbygg

5. Brukerbetalinger

Brukerbetalinger gjelder blant annet tjenester innen:

- skolefritidsordning (SFO)
- barnehage
- kulturskole
- pleie- og omsorgstjenester

Utvikling i sentrale inntekter

Ordinær inntekts- og formuesskatt samt rammetilskudd utgjorde 1 277 millioner kroner i 2025, noe som er 25,0 millioner kroner høyere enn opprinnelig budsjett. I tillegg hadde kommunen inntekter fra eiendomsskatt på 52,8 millioner kroner, som er en økning på om lag 0,4 millioner kroner sammenlignet med 2024.

Eiendomsskatten i 2025 er beregnet med en vedtatt promillesats på 3,9 promille. Avviket mot budsjett skyldes i hovedsak nye eiendommer og bygg som har fått utskrevet eiendomsskatt i løpet av skatteåret.

Som en del av inntektssystemet deltar kommunene i et skatteutjevningssystem som omfordeler skatteinntekter fra kommuner med høyt skattenivå til kommuner med lavere skatteinngang. Namsos kommune hadde i 2025 skatteinntekter tilsvarende 84,9 prosent av landsgjennomsnittet før skatteutjevning, mens nivået etter utjevning var 95,2 prosent av landsgjennomsnittet. Til sammenligning var skatteinntektene i 2024 81,8 prosent av landsgjennomsnittet før utjevning.

Øvrige hovedposter

- Statstilskudd til særlig ressurskrevende helse- og omsorgstjenester utgjorde 60,5 millioner kroner i 2025.
- Refusjon av sykepenger og fødselspenger utgjorde 77,4 millioner kroner. Sykefraværsprosenten i 2025 var 10,9 prosent, mot 9,9 prosent i 2024.
- Samlede salgs- og leieinntekter utgjorde 278 millioner kroner, hvorav:
 - 128,2 millioner kroner gjelder selvkostfinansierte kommunale avgifter
 - 37,3 millioner kroner gjelder husleieinntekter fra kommunale boliger
- Av andre statlige overføringer var integreringstilskudd den største posten med 77,0 millioner kroner, samt inntekter fra Havbruksfondet på 8,1 millioner kroner.

- Rentekompensasjon for skolebygg og helse- og omsorgsbygg utgjorde 5,6 millioner kroner i 2025, en reduksjon på 0,3 millioner kroner fra året før. Nedgangen skyldes at kompensasjonsgrunnlaget reduseres gradvis over tid etter hvert som lån nedbetales.
- Brukerbetalinger innen SFO, barnehage, kulturskole samt pleie- og omsorgstjenester utgjorde 59,8 millioner kroner, en økning på 2,9 millioner kroner sammenlignet med 2024.

Driftsutgifter

Samlede driftsutgifter var i 2025 på 2,028 milliarder kroner. Dette fordelte seg innenfor følgende kostnadskategorier:

Driftsutgifter	2025	2024
Lønnsutgifter	1 053 744 033	1 030 226 996
Sosiale utgifter	208 968 312	189 714 730
Kjøp av varer og tjenester	534 131 554	509 140 485
Overføringer og tilskudd til andre	140 748 619	155 631 352
Avskrivninger	90 845 735	85 555 061
Sum driftsutgifter	2 028 438 253	1 970 268 624

Forklaring til driftsutgiftene:

Kommunens driftsutgifter omfatter kostnader knyttet til løpende drift og produksjon av kommunale tjenester. Utgiftene kan deles inn i fire hovedkategorier: lønnsutgifter, sosiale utgifter, kjøp av varer og tjenester samt overføringer og tilskudd.

1. Lønnsutgifter

Lønnsutgiftene er den største enkeltposten i kommunens driftsutgifter og dekker kostnader knyttet til kommunens ansatte og folkevalgte. Dette omfatter blant annet:

- ordinær fastlønn
- lærlingelønn
- tillegg for overtid, helg og høytider
- vikarlønn og lønn i midlertidige stillinger
- lønn og utgiftsdekning til fosterhjem og støttekontakter
- godtgjørelse til politikere og møtegodtgjørelser
- kvalifiseringsstønad og introduksjonsstønad

Lønnsutgiftene er nært knyttet til kommunens tjenestenivå og bemanningsbehov, og påvirkes blant annet av sykefravær, behov for vikarbruk og omfanget av lovpålagte tjenester.

2. Sosiale utgifter

Sosiale utgifter knytter seg til kostnader kommunen har som arbeidsgiver, og består i hovedsak av:

- arbeidsgiveravgift
 - arbeidsgivers andel av pensjonskostnader
- Disse utgiftene følger utviklingen i lønnsnivået og antall ansatte, og er i stor grad regelstyrt.

3. Kjøp av varer og tjenester

Denne utgiftsposten omfatter innsatsfaktorer og tjenester kommunen benytter i sin egen tjenesteproduksjon, samt kjøp av tjenester som helt eller delvis erstatter kommunal egenproduksjon. Dette kan blant annet være:

- kjøp av konsulent- og vikartjenester
- drift og vedlikehold av bygg og anlegg
- kjøp av tjenester innen helse, omsorg og tekniske områder
- IT-tjenester, lisenser og andre driftsrelaterte tjenester

Kjøp av varer og tjenester påvirkes både av aktivitetsnivå, valg av driftsform og prisutvikling i markedet.

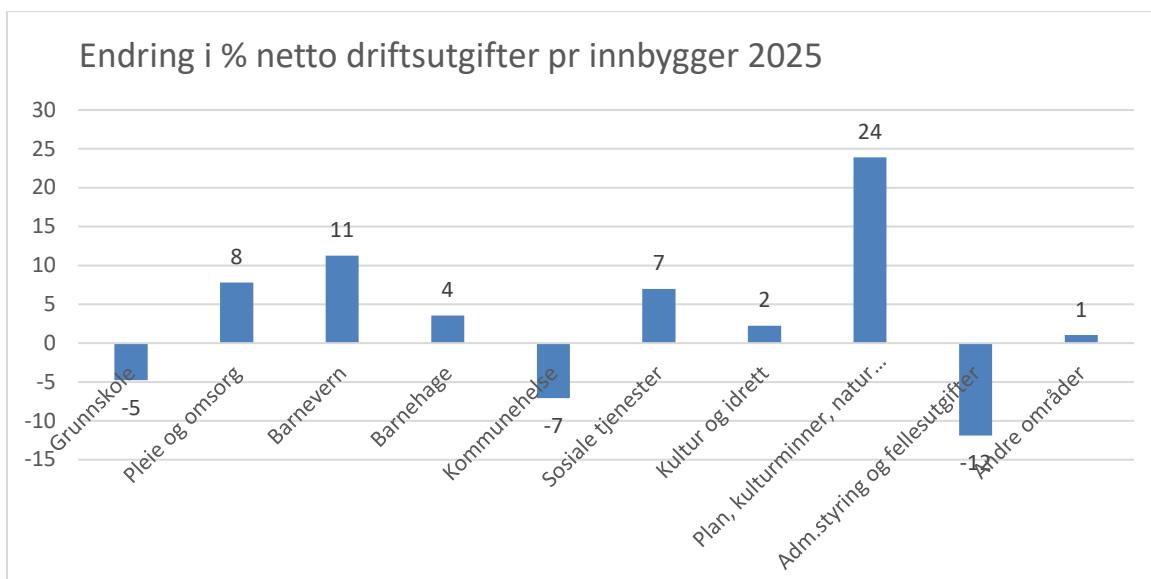
4. Overføringer og tilskudd til andre

Denne kategorien omfatter økonomiske overføringer kommunen gir videre til andre aktører, blant annet i form av:

- tilskudd til næring, kultur og frivillige organisasjoner
- sosiale tilskudd og støtteordninger
- refusjoner og bidrag til andre kommuner eller samarbeid
- merverdiavgift som er kompensert gjennom statlige ordninger

Overføringer og tilskudd er ofte politisk prioriterte midler og kan i større grad styres gjennom vedtak og budsjetteammer.

Netto driftsutgifter per innbygger uttrykker kommunens samlede netto utgifter innen hvert område. Figuren nedenfor viser prosentvis endring i netto driftsutgifter fra 2024-2025 innenfor de ulike tjenesteområdene. De største prosentvise økningene finner vi innen plan- og kulturminneforvaltning, samt innen barnevern og pleie og omsorg.

Finansposter

Finanspostene omfatter kommunens inntekter og utgifter knyttet til finansforvaltning, herunder renteinntekter, utbytte, renteutgifter og avdrag på lån. Disse postene påvirker kommunens økonomiske handlingsrom, men er i stor grad styrt av utviklingen i rentenivå, låneporteføljens størrelse og sammensetning samt vedtatte investeringsbeslutninger.

Finansinntekter

Eksterne finansinntekter utgjorde i 2025 samlet 42,6 millioner kroner, noe som er 9,4 millioner kroner høyere enn opprinnelig budsjett. Avviket skyldes i hovedsak:

- Utbytte fra NTE på 14,9 millioner kroner, som er 6,9 millioner kroner høyere enn opprinnelig budsjett på 8,0 millioner kroner.
- Høyere renteinntekter fra bankinnskudd, med en merinntekt på 2,5 millioner kroner. Dette skyldes hovedsakelig bedre likviditet enn forutsatt gjennom året, i kombinasjon med noe høyere rente enn lagt til grunn i budsjettet.

Finansutgifter

Samlede eksterne finansutgifter i 2025 utgjorde 179,1 millioner kroner. Av dette utgjorde avdrag på lån 80,0 millioner kroner. Til sammenligning var avdragene i 2024 på 76,6 millioner kroner, som innebærer en økning på 3,4 millioner kroner fra året før. Økningen forklares i hovedsak med ferdigstilling av investeringsprosjekter der avdragsbetalinger startet opp i 2025.

Kommunen betalte i tillegg 99,2 millioner kroner i renter og andre lånekostnader i 2025, noe som er om lag 6,0 millioner kroner høyere enn i 2024. Av de totale renteutgiftene utgjorde:

- 79,9 millioner kroner renter og omkostninger knyttet til kommunale lån, mot 76,5 millioner kroner i 2024
- 19,3 millioner kroner renter knyttet til startlån

Startlån inngår i kommunens samlede låneportefølje, men kostnadene knyttet til disse lånene dekkes i hovedsak av lånekundene og belaster derfor i begrenset grad kommunens ordinære drift.

Lånegjeld

Ved utgangen av 2025 hadde Namsos kommune en samlet lånegjeld på **2,270 milliarder kroner**. Av dette utgjorde:

- **Ordinære lån:** 1 865 millioner kroner
- **Startlån:** 405 millioner kroner

Utviklingen i lånegjelden må ses i sammenheng med kommunens investeringsnivå de siste årene, samt behovet for framtidig investeringskapasitet og bærekraft i driften.

Sammensetning av lånegjeld (tall i mill. kroner)	31.12.2025
Startlån	405,0
Lån til selvkostområde	387,9
Lån med rentekompensasjon fra Husbanken	49,7
Rentesikret lån	652,6
Flytende renteeksponert	774,8
Sum lånegjeld	2 270

Interne finanstransaksjoner

De interne finanstransaksjonene består av bruk og avsetning til både frie og bundne fond.

I opprinnelig budsjett var det planlagt å bruke 35,5 millioner kroner fra disposisjonsfond. Gjennom året ble det vedtatt endringer slik at i regulert budsjett var det planlagt 60,6 millioner kroner av disposisjonsfondet, 15,7 millioner kroner i netto bruk av bundne driftsfond.

Sluttregnskapet for 2025 viser imidlertid en netto avsetning til bundne driftsfond med 13 millioner kroner, og 23,7 millioner kroner i bruk av disposisjonsfond.

Resultater for rammeområdene

Rammeområder Tall i 1000 kr	Regnskap 2025	Budsjett 2025	Avik i kr	Avik i %	Regnskap 2024
Politisk og kommunedirektør	132 695	140 465	-7 770	-5,5 %	128 568
Oppvekst og opplæring	388 215	392 100	-3 885	-1,0 %	386 050
Helse og velferd	444 858	441 725	3 133	0,7 %	470 886
Kultur og inkludering	28 813	43 873	-15 060	-34,3 %	31 914
Økonomi og infrastruktur	329 504	330 023	-519	-0,2 %	322 713
Personal og organisasjon	18 935	19 605	-670	-3,4 %	20 072
Felles rammeområder	50 527	55 965	-5 438	-9,7 %	-25 789
Netto driftsutgifter rammeområder	1 393 547	1 423 756	(30 209)	-2,12 %	1 334 414

Rammeområdene har et mindreforbruk samlet på 30,2 millioner kroner sett opp mot revidert budsjett. Som tabellen over viser er det mindreforbruk innenfor alle rammeområdene unntatt helse og velferd som har et merforbruk med 3,1 millioner kroner.

Det er foretatt budsjettendringer gjennom året innen rammeområdene. Dette skyldes både endrede behov, omorganiseringer av virksomheten mellom rammeområder, endring av praksis og feilrettinger.

Nedenfor følger kommentarer til de viktigste avvikene innenfor hvert rammeområde.

Politisk og kommunedirektør

Fagområdet har en budsjetttramme på 140,5 mill. kroner og regnskapet er gjort opp med et mindreforbruk på 7,77 millioner kroner i 2025.

Kommunedirektør og fagstab har et mindreforbruk på 6,0 millioner kroner, dette skyldes i hovedsak mindreforbruk innen barnehagetjenesten og styrket tilbud til barnehagebarn, grunnet redusert behov.

Politisk styring og kontrollorganer har et mindreforbruk på 1,78 mill. kroner som hovedsakelig skyldes dobbelbudsjettering av kostnad til regionrådet.

Oppvekst og opplæring

Området har en budsjetttramme på 392 millioner kroner, regnskapsresultatet viser et mindreforbruk på 3,9 millioner kroner. Avviket tilsvarer 1,0 %. For de forskjellige virksomhetene beskrives avviket som følger:

Oppvekst felles har et mindreforbruk på 611 tusen kroner. Vakanse og prosjektf finansiering er årsak til avviket.

Grunnskole har samlet et mindreforbruk på 1,6 millioner kroner. Grunnskolen har klart å innarbeide alle innsparingskrav som ble pålagt i 2025. Nøkternt forbruk og streng budsjett disiplin gjør at det ble mindreforbruk ved slutten av året.

Barne- og familietjenesten har totalt et mindreforbruk på 335 tusen kroner. PP-**tjenesten** har et mindreforbruk på 0,9 millioner kroner. Dette skyldes vakanser og deling av kostnader. **Barnevernstjenesten** har et merforbruk på 1.4 millioner kroner totalt. Dette innebærer et mindreforbruk på drift på 1.8 millioner kroner og et merforbruk på tiltak på 3.2 millioner kroner. **Helsestasjon** har et mindreforbruk på 0,9 millioner kroner. Vakanser og refusjoner dekker opp innsparingskrav fra tidligere år. Det er en merinntekt fra UDI i form av vertskommunetilskudd for asylmottak.

NAV endte med et merforbruk på 1,5 millioner kroner totalt. Et mindreforbruk på drift på kr. 1.3 millioner kroner som skyldes sykefraværrefusjoner og vakanser, og et merforbruk på tiltak på kr. 2.8 millioner kroner.

Barnehage. Kommunale barnehager leverte et mindreforbruk på 2,9 millioner kroner. Hovedårsaken til dette er færre barn enn forventet i hovedopptaket til nytt barnehageår. I tillegg har det vært god budsjett disiplin fra hver enkelt barnehage.

Helse og velferd

Årsresultat for 2025 innenfor helse og velferd viser et merforbruk på 3,1 millioner kroner i forhold til revidert budsjett. Dette tilsvarer et budsjettavvik på 0,7 prosent i forhold til budsjetttrammen.

Driften i 2025 har vært preget av et ressursbehov som overstiger budsjetttrammene. Endrede og mer komplekse brukerbehov har medført økt behov for bemanning, både i hjemmetjenesten og institusjonstjenestene. Dette medfører merkostnader til blant annet fastlønn, overtid, ekstrahjelp, annen vikarlønn og forskjøvet arbeidstid, i tillegg har manglende kapasitet og ressurser til å ta imot utskrivningsklare pasienter medført vesentlige merkostnader knyttet til spesialisthelsetjenesten.

Til tross for økt ressursbehov og merkostnader knyttet til bemanning og utskrivningsklare pasienter, er det samlede merforbruket likevel relativt lavt sammenlignet med prognosene tidlig på året. Dette kan forklares med at organisasjonen i stor grad har tilpasset seg de krevende økonomiske rammene kommunen står i. Tjenesteområdene har gjennomgående arbeidet målrettet med innsparinger og effektiviseringstiltak der dette har vært mulig, samtidig som hensynet til forsvarlige og trygge tjenester for brukerne har vært styrende.

Den økonomiske disiplinen som er utvist i tjenestene viser at organisasjonen har klart å begrense kostnadsveksten, selv i møte med økende og mer komplekse behov. Dette bidrar til at merforbruket holdes nede, og at driften utvikler seg i riktig retning innenfor stramme økonomiske rammer.

Helse og velferd felles

Økonomiresultatet for 2025 viser et mindre forbruk på 1,2 millioner kroner som hovedsakelig kan forklares gjennom tre forhold:

- **Vakant stilling innen miljørettet helsevern:**
En ubesatt stilling gjennom deler av året har gitt lavere lønnsutgifter enn budsjettet.
- **Endret beregningsmodell for tilskudd til særlig ressurskrevende tjenester:**
Omleggingen av beregningsmodellen medførte økt tilskudd i 2025, knyttet til kostnader påløpt i 2024.
- **Innsparing på kursmidler:** Redusert forbruk av kurs- og kompetansemidler har resultert i ytterligere innsparinger

Helse og forvaltning

Økonomiresultatet for 2025 viser et mindre forbruk på 1,5 millioner kroner som hovedsakelig kan forklares gjennom:

- **Utskrivningsklare pasienter.** Vi har kapasitetsutfordringer med å finne tilbud til utskrivningsklare pasienter fra sykehuset. Dette medførte i 2025 en merkostnad på 7,8 millioner kroner.
- **Brukerstyrt Personlig Assistanse (BPA).** Bruken av BPA er økende på nasjonalt nivå og for Namsos. Nye vedtak om tjenester har i 2025 generert kostnader som overstiger budsjettet.
- **Rekruttering** av fastleger og leger til legevakt er periodevis utfordrende, noe som fører til innleie av vikarer og påfølgende merutgifter. Som innsparingstiltak er planlagte studiepermisjoner ikke gjennomført.
- **Stort fokus på aktivitet og nivå i 2025.** Helse og forvaltning har tre avdelinger som leverer omsorgstjenester direkte til brukere. En vesentlig gruppe av disse faller inn under ordningen for særlig ressurskrevende brukere.
- **Salg av tjenester** har ført til noen merinntekter

Hjemmetjenester

Økonomiresultatet for 2025 viser et samlet merforbruk på 3,3 millioner kroner som hovedsakelig kan forklares gjennom:

- **Heltidsstillinger og nødvendige årsverk:**
For å få søkere til oppdekning av helgebemannning er det nødvendig å lyse ut stillinger i 100 prosent. Oppgavefordeling og færre ansatte med syke- og

vernepleiekompetanse krever flere ansatte til å utføre pleieoppgaver slik at spisskompetansen kan utføre oppgaver bare de har kompetanse til. Ansatte med høyskolekompetanse går på toppen og tar oppgaver bare de har kompetanse til. Dette medfører at vi trenger flere årsverk enn det som var tilfellet når vi hadde langt flere ansatte med høyskolekompetanse som kunne brukes til alle oppgaver. Det utløses på grunn av dette et behov for flere stillinger enn vi har penger til i fastlønnsbudsjettet, og dermed et overforbruk av fastlønn i forhold til budsjett.

- **Overtid og forskjøvet arbeidstid:**

Mangel på vikarer og på søkere til helgestillinger gjør at vi ved vakanser og sykefravær må forskyve faste ansatte fra ukedager til vakter på helg.

- **Tidligere avvikling av Vestre Havn enn budsjettet:**

Vestre Havn ble avviklet tre måneder tidligere enn forutsetningene som ble lagt i budsjettet. Dette bidro til et mindre forbruk.

Driften har gjennom året vært preget av ressursbehov som er større enn hva budsjetttrammene gir mulighet for, dette med bakgrunn i en gradvis endring i brukerbehov. Selv om tjenesteområdet bruker mer penger enn vi har rammer til, viser dette resultatet at tjenesteområdet er i riktig utvikling, til tross for økende antall brukere og mer komplekse oppfølgingsbehov.

Institusjonstjenester

Driften i 2025 har vært preget av et betydelig ressursbehov, noe som har medført høyere kostnader enn budsjettet. Økonomieresultatet for 2025 viser et samlet merforbruk på 2,8 millioner kroner som hovedsakelig kan forklares gjennom:

- **Økt antall heltidsstillinger:**

For å sikre kontinuitet, kvalitet og stabilitet i tjenestene har vi økt andelen heltidsstillinger. Dette har vært nødvendig for å møte et mer krevende tjenestebilde, men har samtidig ført til høyere lønnskostnader enn forutsatt. Samtidig ser vi at vi ikke klarer å utnytte overkapasitet godt nok, og vi forsøker nå ved ledighet å redusere overforbruk av fastlønn ved å lyse ut også deltidsstillinger.

- **Økt bruk av ekstrahjelp:**

Flere brukere med omfattende og sammensatte behov har gjort det nødvendig å benytte ekstrahjelp for å opprettholde et forsvarlig tjenestetilbud. Dette har bidratt til ytterligere lønnsutgifter. Dette har vi kontinuerlig dialog rundt og bruken har gått ned fra 2024, men vi må fortsatt ha oppmerksomhet rundt bruk av ekstra innleie.

- **Høy overtidbruk:**

For å dekke opp for manglende bemanning og sikre kontinuitet i tjenestene, har det vært nødvendig å bruke overtid i større grad enn planlagt. Dette har også medført merkostnader.

- **Bemanningsnorm og budsjettetert innsparing:**

Det var lagt inn en planlagt innsparing på 1,4 millioner kroner knyttet til innføring av bemanningsnorm. Denne innsparingseffekten lot seg ikke realisert i 2024, og påvirker økonomien negativt i 2025.

Vi jobber kontinuerlig med å balansere behovet for heltidsstillinger, ekstrahjelp og overtidsbruk innenfor de økonomiske rammene. Videre arbeider vi med å styrke planlegging, bemanningsstyring og ressursfordeling for å sikre en mer bærekraftig økonomi fremover.

Kultur og inkludering

Fagområdet Kultur og inkludering hadde i 2025 et samlet mindreforbruk på 15 millioner kroner. Mesteparten av mindreforbruket skyldes lavere kostnader som følge av redusert bosetting av flyktninger. Videre har det vært streng budsjettdisiplin, vakanser og refusjoner i stillinger, samt effektiv ressursutnyttelse.

Mindreforbruket fordeler seg slik mellom tjenesteområdene:

- **Kultur fellesområdet:** Mindreforbruk på 106 tusen kroner, knyttet til redusert aktivitet og lavere tilskuddsutbetalinger.
- **Innbyggertorg og frivillighet:** Mindreforbruk på 1,7 millioner kroner, i hovedsak vakanser og refusjoner. Redusert kapasitet ved dokumentssenteret førte også til utsatt deponering av papirarkiv.
- **Kunst- og kulturformidling:** Totalt mindreforbruk på 1,1 millioner kroner, fordelt på kino og Kulturarena. Økt aktivitet ga høyere inntekter, samtidig som vakanser reduserte kostnadene.
- **Innvandrer-tjenesten:** Mindreforbruk på 11,8 millioner kroner, som følge av lavere bosetting og dermed lavere aktivitets- og driftskostnader. Innvandrer-tjenesten ble opprinnelig anmodet om å bosette 85 personer i 2025. Anmodningen ble redusert til 65 personer i juli.
- **Kulturskolen:** Mindreforbruk på 380 tusen kroner, knyttet til effektiv ressursbruk, gruppeundervisning og perioder med vakanser.

Samlet viser resultatet at fagområdet har håndtert et krevende økonomisk år gjennom ansvarlig drift, moderat aktivitetsreduksjon og god ressursstyring, samtidig som tjenestene i hovedsak er opprettholdt.

Økonomi og infrastruktur

Det er et samlet mindreforbruk på 519 tusen kroner, noe som tilsvarer 2 promille av budsjetttrammen for fagområdet som var på 330 mill. kroner. Mindreforbruket er medregnet et framførbart merforbruk innen selvkostområdet på 1,99 mill. kroner. Selvkostområdene gjøres normalt opp mot selvkostfond, men der det ikke er tilgjengelige fond vil det være et framførbart merforbruk som må inndeckes påfølgende år. Avvik innen selvkostområdene vil dermed ikke ha resultatvirkning over tid.

Budsjettavviket innen økonomi og infrastruktur består av flere forhold hvor de viktigste er:

- Mindreforbruk innen **Plan, bygg og areal** med 104 tusen kroner. Det er et betydelig mindreforbruk innen plantjenesten knyttet til forsinket gjennomføring av større planprosjekt.
- **Kommunalteknikk utenom VAR-området** hadde et resultat praktisk talt i tråd med budsjett. Det er både positive og negative avvik som veier opp hverandre. Oasen har ikke vært i drift i 2025 og her har det vært et mindreforbruk som følge av dette.
- **Kommunalteknikk VAR-området** har et merforbruk på 1,99 mill. kroner. Når det ikke er positive selvkostfond som kan dekke merforbruk må dette føres i regnskapet. Merforbruket skyldes at en ikke har økt gebyrene like kraftig som den sterke rente- og kostnadsøkningen. Merforbruket må i 2025 dekkes innenfor ordinær drift og er således en del av samlet negativt netto driftsresultat 10,7 mill. kroner. Dette er kostnader som vil bli dekket av gebyrinntekter de kommende årene og bidra positivt i regnskapet i senere år.
- **Brann og redning** hadde et mindreforbruk på 814 tusen kroner, grunnet engangshendelser som ikke henger sammen med den underliggende driften på virksomhetsområdet. Hovedårsakene er utbetaling av forsikringsoppgjør i forbindelse med brannen på Leka i 2024.
- **Eiendomsdrift** har i all hovedsak et resultat som budsjettert, med et merforbruk på 137 tusen med en netto budsjetttramme på 208 mill. kroner. Det ble brukt vel 600 tusen kroner under budsjett på lønn og sosiale ytelser, energikostnadene var knapt 1,0 mill. under budsjett og kommunale eiendomsavgifter var 1,4 mill. kroner under budsjett. Samtidig var det et overforbruk på vedlikeholdskostnader av bygningsmassen på hele 5 mill. i løpet av året og som hovedsakelig skyldes kjøp av tjenester og materiell til akutte hendelser på bygg som må utbedres for å sikre forsvarlig drift. Det er ikke rammer til å drive verdibevarende vedlikehold på bygningsmassen og dagens rammer gjør at utbedring av lov- og forskrifts-pålagte krav etter tilsyn prioriteres.
- **Lønn og regnskap** fikk et mindreforbruk på 1,15 mill. kroner, i hovedsak grunnet vakanse og økte refusjonsinntekter uten bruk av vikarer.
- **Økonomiavdelingen** hadde et mindreforbruk på 739 tusen kroner. Viktigste årsak til mindreforbruket er noe høyere inntekter fra interfordeling av kostnader mot andre tjenesteområder enn budsjettert.
- **IKT-avdelingen** har stort sett drevet virksomheten innenfor budsjetttrammen og har ingen vesentlige budsjettavvik.

Det samlede resultatet for fagområdet ligger svært nær vedtatt budsjett og må ses i sammenheng med arbeidet i «Omstilling 2025». Siden prosjektet ble igangsatt har det vært betydelig oppmerksomhet rundt kommunens økonomiske situasjon, og dette har blitt tydelig prioritert i organisasjonen. Den økte bevisstheten har bidratt til en mer nøktern ressursbruk, noe som igjen har medvirket til resultatet. Resultatet må også ses i lys av at selvkostområdet har belastet området med et merforbruk på 1,99 mill. kroner.

Personal og organisasjon

Fagområdet hadde i 2025 et mindreforbruk på 670 000 kroner. Viktigste årsaker til avviket er vakant stilling uten innleie og lønnsrefusjoner. Personal og organisasjon ble vedtatt slått sammen med Lønn og regnskap fra og med 1. desember 2025, og inngår fra 2026 i tjenesteområdet HR, lønn og regnskap under fagområdet Kultur, samfunn og organisasjon.

Felles rammeområder

Området inneholder felles budsjettposter for organisasjonen som helhet som ikke kan henføres til de driftene innenfor de andre rammeområdene. Dette gjelder for eksempel avregning av pensjonskostnader med årets premieavvik, amortisering av tidligere års premieavvik og bruk av premiefond. I tillegg budsjetteres avsetning til økte avskrivninger og erstatninger og tap på fordringer. Innenfor rammeområdet er det i 2025 et mindreforbruk på 5,5 millioner kroner. Årsaken til avviket er at det er satt av for mye budsjettmidler til å dekke fellespostene der de totale kostnadene ved årets slutt ble betydelig lavere enn budsjettet.

Det var en kraftig vekst i pensjonskostnader i 2025, grunnet ny offentlig AFP og nye regler for personer med særaldersgrense som ble tatt inn i beregningene av pensjonsforpliktelser og pensjonskostnader fra og med regnskapsåret 2025. Kommunen fikk kompensert for dette gjennom 10,5 mill. kroner i økt rammetilskudd i RNB 2025. Mye av de økte kostnadene ble ført på felles rammeområde.

Investeringer

Investeringsregnskapet for 2025 er gjort opp i balanse.

Årets investeringer

Investeringsregnskapet for 2025 viser totale investeringsutgifter på 251,8 millioner kroner, noe som er en økning fra 2024 med 15,8 millioner kroner. Av dette utgjør årets investeringer i varige driftsmidler 246,2 millioner kroner, en økning med 15,5 millioner kroner fra 2024, tilskudd til andres investeringer 1,1 millioner kroner og investeringer i aksjer og andeler i selskap 4,6 millioner kroner.

Investeringsregnskapet for 2024 ble gjort opp med et merforbruk på 16,8 millioner kroner. Dette er dekt inn i investeringsregnskapet for 2025.

Det er gjennomført en rekke investeringer i tråd med vedtatt investeringsbudsjett. De største enkeltinvesteringene har vært Oasen svømme- og miljøsentre med 79,8 millioner kroner brutto, bygging av heldøgns pleie- og omsorgsplasser på Bangsund med brutto 47,1 millioner kroner, bygging av nye kontorlokaler med garderobeanlegg i Hestmarka med 31,7 millioner kroner og ny brannstasjon på Namdalseid. Innenfor vann- og avløpsområdet er det gjort betydelige investeringer i avløpspumpestasjoner og renseanlegg.

Prosjekt	Samlet vedtatt budsjetttramme	Budsjett 2025	Regnskap tidligere år	Regnskap i 2025	Sum regnskap
8267 Rehab Barstad-dammen og Judittjønn-dammen	60 175 000	2 100 000	49 097 790	2 116 102	51 213 892
8277 Kontorlokaler med garderobeanlegg Hestmarka	49 975 000	21 300 000	32 989 647	19 116 660	52 106 307
8918 Oasen svømme- og miljøsenters	105 000 000	75 000 000	15 373 620	79 018 980	94 392 600

Vesentlige budsjettavvik i investeringsregnskapet

Det er hovedsakelig tiltak med vesentlige budsjettavvik større enn 1,0 millioner kroner som kommenteres. Innenfor selvkostområdet er mange tiltak budsjettert på et felles prosjekt og kommenteres ikke nærmere. Det samme gjelder enkelte tiltak som ikke er igangsatt. Disse vil en komme tilbake til når de er gjennomført og kommentere eventuelle avvik.

8060 – Heldøgns pleie- og omsorgsplasser Bangsund. Prosjektet ble igangsatt i 2024 og var opprinnelig planlagt ferdig innen utgangen av 2025. Bygget er overtatt og ansatte og beboere har flyttet inn i februar 2026. Det vil pågå arbeider i bygget etter overtagelse og utarbeider vil ferdigstilles våren 2026. Årsak til mindreforbruket på 2,88 mill. kroner skyldes periodisering mellom år.

8069 – Nytt helsebygg, prosjektering. Det var satt av en ramme på 7,0 mill. kroner til prosjektet. Regnskapet er gjort opp med et mindreforbruk på 3,8 mill. kroner. Mindreforbruket skyldes hovedsakelig at tomteutredingen har medført utsatt oppstart av reguleringsprosessen. Dette handler om periodisering av kostnader. Tiltaket forventes gjennomført innenfor avsatt kostnadsramme.

8070 - CG7 4. etasje, Nye lokaler til hjemmetjenesten. Det meste av innvendig sanering av lokalene før gjenoppbygging ble utført med eget mannskap. Dette er viktigste årsak til at prosjektet som hadde en ramme på 10,625 mill. kroner ble gjort opp med et mindreforbruk på 1,44 mill. kroner.

8168 - Namsos Helsehus - Branntekniske tiltak. Prosjektet går over flere år. Oppstart i meldingsåret kom i gang noe senere enn planlagt på grunn av at det ble ventet på flytting av flere beboere til ny institusjon på Bangsund. Mindreforbruket på 2,15 mill. kroner av en avsatt ramme på 10,69 mill. kroner er kun et periodiseringsavvik mellom år.

8277 – Kontorlokaler med garderobeanlegg Hestmarka. Prosjektet har gått over flere år og er nå i all hovedsak ferdigstilt og tatt i bruk. Samlet kostnad hittil har vært ca. 52,1 millioner kroner. Budsjetttramme på 20,3 millioner kroner i 2025 ble foreslått økt med 1,0 million kroner grunnet endringsmeldinger som er påløpt underveis, hovedsakelig knyttet til tekniske installasjoner med styring og noe inventar. For å finansiere gjestående utvendig

arbeid ble det satt av en ramme på 125 000,- kroner i 2026. Mindreforbruk på 2,18 millioner kroner skyldes fordeling av kostnadene mellom forskjellige MVA-områder. Andelen av prosjektet som kommer inn under selvkostområdet fremstår som en nettokostnad uten MVA.

8918 – Oasen svømme- og miljøsenters. Prosjektet er belastet med en kostnad på 79,0 mill. kroner i 2025, 4,0 mill. kroner over avsatt budsjett på 75 mill. kroner. Prosjektet har gått over flere år og er ferdigstilt i løpet av februar 2026. Kontraktene i Oasen er mengdekontrakter og endelig avregning gjennomføres i sluttoppgjøret som gjennomføres våren 2026.

9124 – Kjøp av tjenestebiler. Tiltaket hadde en budsjettramme på 4,0 mill. kroner. Rullering av bilparken planlegges for å minimere kostnader over tid. Det ble byttet noe færre biler enn tatt høyde for i budsjett slik at det samlet er et mindreforbruket på 1,85 mill. kroner til kjøp av tjenestebiler.

9190 - Ny brannbil Salsnes. Det var satt av en ramme på 3,5 mill. kroner til prosjektet. Bokført kostnad er 880 tusen kroner i 2025. Chassis ble levert i 2025 og er nå hos leverandør for oppbygging i henhold til bestilling. Kostnadene med oppbygging er ikke fakturert en og det er årsaken til mindreforbruket på 2,6 mill. kroner. Dette er en gjenanskaffelse av en bil som gikk tapt i brannen på Leka brannstasjon i 2024..

Finansiering investeringer

Investeringene er hovedsakelig finansiert gjennom bruk av lån på 205,4 mill., og det er inntektsført momskompensasjon på 26,3 mill. kroner. Videre er det solgt anleggsmidler for 16,0 mill. kroner, og mottatt 2,2 mill. i tilskudd til investeringene. Det er mottatt 46,8 mill. i refusjoner og avdrag på startlån. Investeringsbudsjett 2025 ble justert i 1. tertial med 16,8 mill. kroner for å dekke et tilsvarende udekket beløp fra regnskap i 2024. Regnskapet for 2025 er gjort opp i balanse.

Balansen

Balanse 2025 (Tall i 1000 kroner)	Regnskap 31.12.2025	Regnskap 31.12.2024	Endring
Anleggsmidler	5 947 018	5 449 906	497 112
Omløpsmidler	597 384	587 736	9 648
Sum eiendeler	6 544 402	6 037 642	506 760
Egenkapital	1 183 861	1 165 345	18 516
Langsiktig gjeld	5 067 843	4 621 734	446 109
Kortsiktig gjeld	292 697	250 563	42 134
Sum egenkapital og gjeld	6 544 401	6 037 642	506 760

Eiendeler

Sum eiendeler har økt med 500 millioner kroner til 6,544 milliarder kroner i løpet av 2025.

Av de samlede anleggsmidlene på 5,947 milliarder kroner har pensjonsmidlene økt med 303 millioner kroner, mens faste eiendommer og anlegg har økt med 151,9 millioner kroner i 2025. Det er 37,6 millioner kroner mer utlånt i startlån enn det var ved inngangen til 2025. Totalt har anleggsmidlene økt med 497 millioner kroner i verdi i løpet av 2025.

Balansen viser også samlet 597 millioner kroner i omløpsmidler. Kortsiktige fordringer redusert med 20,8 millioner kroner i løpet av 2025. Bankinnskudd er økt med 30,5 millioner kroner. Premieavviket knyttet til pensjon er redusert, med 32,2 millioner kroner. Premieavviket er betalt til KLP/SPK, men amortiseres over et gitt antall år i driftsregnskapet iht. gjeldende retningslinjer. Premieavviket for 2025 amortiseres over 7 år.

Egenkapitalen er økt med 18,5 millioner kroner i 2025, og er ved utgangen av året 1,184 milliarder kroner.

Kapitalkontoen viser egenkapitalfinansieringen av kommunens anleggsmidler. Denne er styrket med med 14,3 millioner kroner til 921,3 millioner kroner ved utgangen av året.

Kortsiktig gjeld

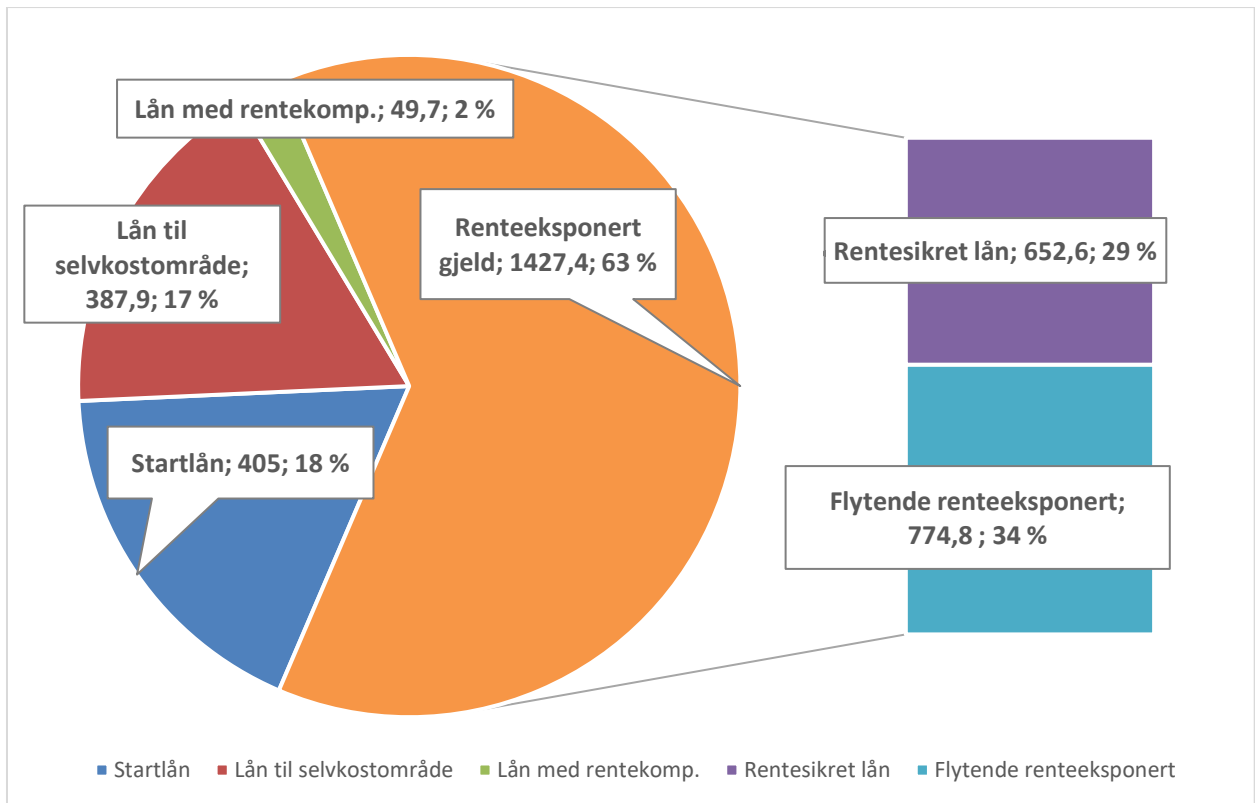
Kortsiktig gjeld i løpet av året økt med 42,1 millioner kroner til 292,7 millioner kroner pr. 31.12.2025. Kortsiktig gjeld består av leverandørgjeld, avsatte feriepenge, påløpt arbeidsgiveravgift etc. Namsos kommune har ingen kassekredittlån ved utgangen av 2025.

Langsiktig gjeld

Låneopptak har blitt gjennomført i tråd med kommunestyrets vedtak og total lånegjeld, inklusive startlån, og er ved utgangen av 2025 ca. 2,270 milliarder kroner. Dette er en økning på ca. 143 millioner kroner i løpet av året. Av samlet lån utgjør 405 millioner kroner lån til videre utlån.

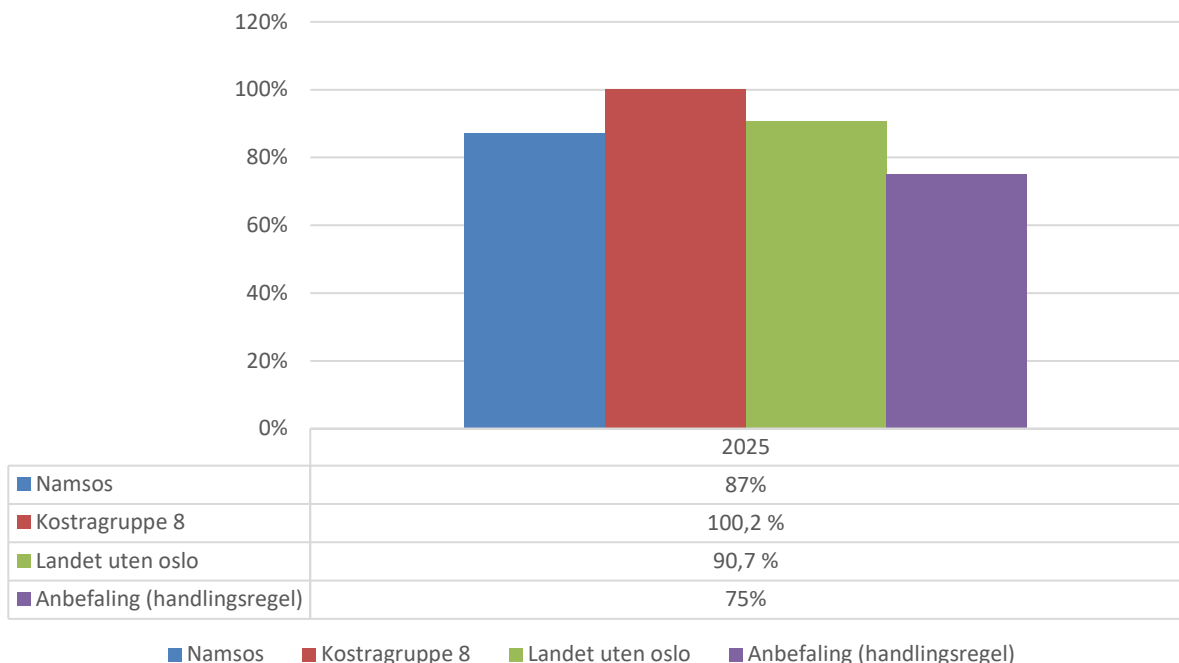
Gjeld knyttet til vann-, avløp-, og renovasjonssektoren (VAR) finansieres gjennom de kommunale avgiftene, og en endring i rentebetingelsene for investeringer innenfor disse områdene vil i utgangspunktet ikke belaste kommunens driftsregnskap. VAR-området belastes en rente som er fastsatt gjennom egen selvkostforskrift og tilsvarer 5-årig SWAP-rente med et tillegg på 0,5 prosent. Denne var 4,48 prosent i 2025, mot 4,35 prosent i 2024.

Det samme prinsippet gjelder lån som er finansiert gjennom kompensasjonsordninger og start- og formidlingslån, der kommunen ikke bærer noen renterisiko. Oversikten nedenfor viser at det er knyttet renterisiko til ca. 1,427 milliarder kroner (langsiktig gjeld – selvfinansierende gjeld = risikoeksponert gjeld.). Ved utgangen av året er det rentesikringer for 653 millioner kroner, slik at det i praksis er ca. 775 millioner kroner som er forbundet med renterisiko.

Diagrammet nedenfor viser netto lånegjeld i prosent av brutto driftsinntekter. Netto lånegjeld er definert som langsiktig gjeld eksklusive pensjonsforpliktelser fratrukket totale utlån og ubrukte lånemidler. I totale utlån inngår startlån og ansvarlige lån (utlån av egne midler).

Netto lånegjeld i % av brutto driftsinntekter

Namsos kommune har ved utgangen av 2025 en netto lånegjeld på 87 prosent av driftsinntektene, noe som er høyere enn anbefalt nivå og egne handlingsregler, men lavere enn både gjennomsnittet for hele landet uten Oslo og gjennomsnittet i Kostragruppe 8.

Arbeidskapital

Omløpsmidler består av kassebeholdning, bankinnskudd, kortsiktige fordringer og premieavvik. Størrelsen på omløpsmidlene bør være av en slik størrelse at den kortsiktige gjelden kan betjenes.

I omløpsmidlene inngår det midler som ikke kan benyttes til ordinær drift. Korrigert for slike bindinger gir dette omløpsmidler til drift som skal dekke den kortsiktige gjelden. Premieavviket, differansen mellom hva som er innbetalt i pensjonspremie og det som er beregnet pensjonskostnad belastet i regnskapet, påvirker både omløpsmidlene og kortsiktig gjeld. Disse midlene kan ikke realiseres på kort sikt, og blir dermed en del av korrigeringen for å finne et riktig bilde på arbeidskapitalen kommunen har til rådighet til løpende betalinger i driften.

Korrigert arbeidskapital (tall i tusen)	2025	2024
	597 383	
Omløpsmidler	782	587 735 707
Ubrukte lånemidler	-42 151 017	-78 827 206
Bundne investeringsfond	-682 913	-596 069
	-112 931	
Bundne driftsfond	409	-99 964 797
Ubundne investeringsfond	-1 710 230	-3 710 230
	-259 621	
Premieavvik	946	-291 785 684
Omløpsmidler til drift	180 286 267	112 851 721
	292 697	
Kortsiktig gjeld	470	250 561 772
Premieavvik	0	0
Kortsiktig gjeld til drift	292 697 470	250 561 772
	-112 411	
Korrigert arbeidskapital	203	-137 710 051

Korrigert arbeidskapital beskriver kommunens evne til å håndtere kortsiktig gjeld ved hjelp av omløpsmidler. Kort sagt sier dette nøkkeltallet noe om **kommunens betalingsevne**, det vil si evnen til å betale løpende utgifter etter hvert som de forfaller.

Ved utgangen av 2025 var den korrigerede arbeidskapitalen **negativ med 112,4 millioner kroner**. Også ved utgangen av 2024 var korrigert arbeidskapital negativ,

da med **137,7 millioner kroner**. Utviklingen viser en forbedring fra året før, men nivået er fortsatt klart negativt.

En negativ korrigeret arbeidskapital betyr at kommunen **ikke har tilstrekkelige omløpsmidler til å dekke den kortsiktige gjelden**, og dermed er avhengig av enten:

- ubrukte lånemidler, eller
- trekk på kassekreditt

for å kunne betjene sine løpende betalingsforpliktelser. Dette indikerer en **svekket likviditetssituasjon**, som gjør kommunen mer sårbar for uforutsette utgifter eller forsinkelser i innbetalinger.

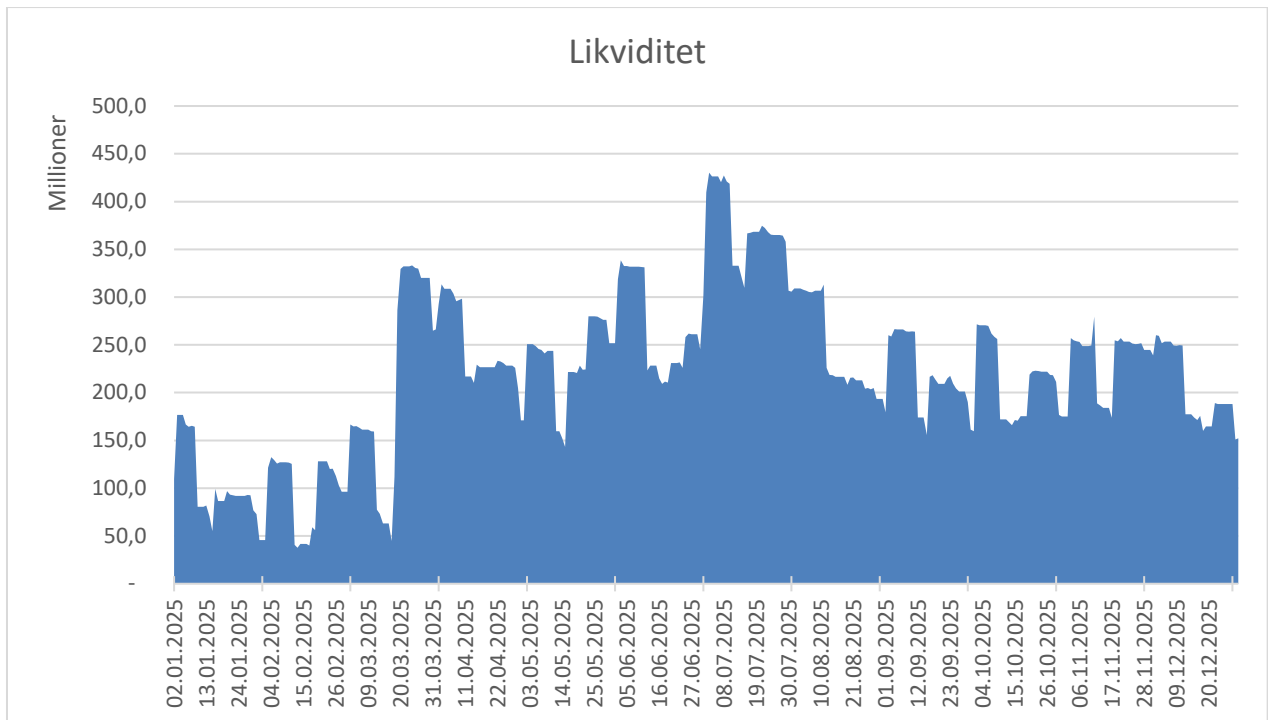
Likviditet

Namsos kommune har over tid hatt relativt god likviditet, men utviklingen gjennom 2025 viser samtidig **store variasjoner i kontantbeholdningen gjennom året**. Likviditeten har i perioder vært høy, men også hatt tydelige fall, noe som illustrerer at betalingsevnen er sårbar for tidspunktet for inn- og utbetalinger.

Gjennomsnittlig saldo på driftskontoen i 2025 var om lag **220 millioner kroner**, men den faktiske likviditeten har variert betydelig gjennom året, med både markante topper og perioder med klart lavere nivå. Dette innebærer at kommunen i praksis må håndtere betydelige svingninger i tilgjengelige kontanter.

Den underliggende utviklingen viser samtidig at **likviditeten gradvis svekkes som følge av negative driftsresultat**. Når den løpende driften over tid ikke genererer tilstrekkelige overskudd, medfører dette et vedvarende belastningspress på likviditeten. Selv om kommunen har hatt tilgang til bufferordninger og premiefond, er ikke dette en varig løsning.

Utviklingen i likviditeten må derfor ses i sammenheng med den økonomiske ubalansen i driften. For å sikre en mer stabil og robust likviditet over tid, er det nødvendig å oppnå balanse i driften slik at løpende inntekter i større grad dekker løpende utgifter.

Oversikten nedenfor sier noe om måltall som brukes ved vurdering av likviditet:

Nøkkeltall:	2025	2024
Likviditetsgrad 1: (Omløpsmidlert / Kortsiktig gjeld)	2,04	2,35
Likviditetsgrad 1 - Korrigert	0,62	0,45

Likviditetsgrad 1 viser forholdet mellom kommunens omløpsmidler og kortsiktige gjeld. Nøkkeltallet gir et bilde av kommunens evne til å dekke sine kortsiktige betalingsforpliktelser med tilgjengelige omløpsmidler. En vanlig tommelfingerregel er at omløpsmidlene bør være minst dobbelt så store som den kortsiktige gjelden for å ha tilfredsstillende likviditet i daglig drift (likviditetsgrad ≥ 2).

Etter korrigering for midler som ikke kan benyttes til drift, gir korrigert likviditetsgrad 1 et mer realistisk bilde av kommunens faktiske betalingsevne. For korrigert likviditetsgrad anses det som et minimum at omløpsmidlene er minst like store som kortsiktig gjeld (likviditetsgrad ≥ 1).

Som det framgår av tabellen har korrigert likviditetsgrad forbedret seg noe fra 0,45 i 2024 til 0,62 i 2025, men nøkkeltallet ligger fortsatt klart under anbefalt nivå. Dette indikerer at kommunen ikke har tilstrekkelig tilgjengelig likviditet til å dekke den kortsiktige gjelden uten bruk av ubrukte lånemidler eller kassekreditt.

Utviklingen må ses i sammenheng med de negative driftsresultatene, som over tid svekker likviditeten. Selv om samlet likviditet i perioder er god, viser korrigert

likviditetsgrad at den underliggende betalingsevnen fortsatt er sårbar og avhengig av eksterne likviditetsordninger.

Pågående rettstvister

Namsos kommune er ved årsskiftet 2025/2026 involvert i tvistesaker som er av en slik størrelse at det kan ha vesentlig betydning for bedømmelsen av kommunens stilling ved årsskiftet. Det gjøres derfor en konkret vurdering av økonomisk risiko, og avsettes tilsvarende beløp i regnskapet for 2025. Det gjøres i tillegg avsetning for mulige tap på kortsiktige fordringer basert på restanser som overstiger 180 dager for ordinære krav, og over 540 dager for krav knyttet til kommunale avgifter. Samlet er det avsatt 6,380 mill. kroner i regnskapet for 2025 til dekning av usikre forpliktelser og pågående rettstvister.

Måloppnåelse og andre ikke-økonomiske forhold

I økonomiplan 2025–2028 er det fastsatt både økonomiske mål i tråd med vedtatte handlingsregler for økonomiforvaltningen, samt en rekke ikke-økonomiske mål for hva kommunen skal gjennomføre og oppnå. I vedtatt handlingsprogram er det understreket at:

«Det må gjøres forventningsjusteringer og prioriteringer for å bevege kommunen i retning av økonomisk bærekraftig drift. Tjenesteutvikling og samfunnsutvikling må ses i sammenheng og behandles helhetlig. Kunnskapsbaserte vurderinger og prioriteringer er en viktig nøkkel for handling. Det er fortsatt tid til å handle – det er tid for handling.»

Utviklingen i 2025 har – dog i mindre grad – vært preget av fortsatt sterk prisvekst, ettersom prisstigningen samlet sett har stabilisert seg noe sammenlignet med foregående år. De største utfordringene knytter seg først og fremst til et høyt drifts- og kostnadsnivå i tjenestene, snarere enn til prisutviklingen isolert sett. Samtidig har rentenivået fortsatt vært relativt høyt, selv om Norges Bank satte ned styringsrenten med 0,25 prosentpoeng ved to anledninger i løpet av året.

Utfordringer knyttet til rekruttering av riktig kompetanse har også fortsatt å prege driften i 2025. Til tross for dette er det samlet sett levert god kvalitet på de fleste kommunale tjenester gjennom året, noe som viser stor innsats og tilpasningsevne i organisasjonen.

Arbeidet med Omstilling 2025 har preget store deler av året, både administrativt og faglig. Omstillingsarbeidet har hatt betydning for prioriteringer, arbeidsprosesser og forventningsstyring i organisasjonen. De økonomiske effektene av omstillingen vil imidlertid i hovedsak først komme etter at kommunestyret har behandlet og

fattet endelige vedtak i juni 2026, og har derfor i begrenset grad påvirket regnskapsresultatet for 2025.

Driften i 2025 har videre vært påvirket av et samlet høyt kostnadsnivå og økonomiske utfordringer for mange innbyggere. Det antas at både prisstigning og rentenivå vil normaliseres over tid, men utviklingen ser ut til å ta lengre tid enn tidligere antatt. På kort sikt er det fortsatt betydelig usikkerhet knyttet til både rente- og prisutvikling. Underliggende årsaker er blant annet pågående kriger og internasjonale konflikter som påvirker global handel og forsyningskjeder.

Samlet sett har kommunen greid å opprettholde ordinær drift i 2025. Samlet viser de økonomiske resultatene et vedvarende press på kommuneøkonomien og understreker behovet for videre omstilling og prioritering i årene som kommer. Kommunestyret har fastsatt økonomiske handlingsregler, og måloppnåelsen i henhold til disse er som følger:

	Økonomiske måltall			Resultat 2025	Resultat 2024
Netto driftsresultat i % av driftsinntekter	< 1,75 %	1,75 % - 2 %	> 2 %	-0,52 %	-1,99 %
Disposisjonsfond i % av driftsinntekter	< 5%	5% - 10 %	> 10 %	7,65 %	9,18 %
Netto lånegjeld i % av driftsinntekter	> 80 %	75 % - 80 %	< 75 %	87	84 %

- Det skal i perioden 2020 – 2040 betales avdrag på lån i tillegg til beregnet minimumsavdrag i henhold til vedtatt gevinstrealiseringsplan for kommunesammenslåingen.
- Vedlikehold av kommunens eiendomsmasse og infrastruktur skal som et minimum være på et nivå som bevarer kommunens realverdier.
- Økning av aktivitetsnivå skal ha sikker og varig finansiering og skal dermed ikke være basert på bruk av fond eller engangsinntekter.
- Inntekter skal budsjetteres i henhold til KS-prognosemodell, korrigert for eventuelt lokale forhold.

Vurdering av handlingsregler

Netto driftsresultat utgjør -0,52 prosent av driftsinntektene. Selv om dette innebærer en klar forbedring sammenlignet med 2024, ligger resultatet fortsatt betydelig under både kommunens egne måltall og anbefalt nivå. Resultatet er likevel markant bedre enn det som ble lagt til grunn ved inngangen til budsjettåret.

Disposisjonsfondet er svekket som følge av årets resultat og utgjør ved årsskiftet 7,6 prosent av driftsinntektene. Dette ligger under kommunens vedtatte måltall på minimum 10 prosent. Disposisjonsfondet skal fungere som en økonomisk buffer inn i kommende år, og nivået vurderes derfor som noe lavt. For 2025 er tilsvarende måltall redusert for kommuner i kostragruppe 08. For gruppen «landet uten Oslo» har imidlertid nivået bedret seg og ligger nå over anbefalt nivå. Måltallet for kostragruppe 08 er 9,4 prosent, mens «landet uten Oslo» ligger på 12 prosent. Namsos kommune har dermed et lavere disposisjonsfond enn både kostragruppe 08 og «landet uten Oslo».

Netto lånegjeld ligger fortsatt over kommunens vedtatte måltall, noe som innebærer at det fortsatt må utvises tydelige prioriteringer i investeringsporteføljen framover. Måltallet for netto lånegjeld (korrigert for ubrukte lånemidler og utlån) har økt fra 84 prosent i 2024 til 87 prosent ved utgangen av 2025. Dette er betydelig høyere enn både anbefalt nivå og kommunens eget måltall. For å være innenfor anbefalt nivå på 75 prosent måtte netto lånegjeld ha vært om lag 247 millioner kroner lavere, gitt at brutto driftsinntekter hadde vært på samme nivå.

Høy gjeldsbelastning vil begrense handlingsrom ved at en større andel av driftsinntektene må brukes for å betjene renter og avdrag på sikt. Nå må det også forventes at det høye rentenivået varer gjennom året og det opprettholder behovet for å begrense låneveksten. Som følge av negative driftsresultat er det heller ikke betalt ekstraordinære avdrag i tråd med vedtatt gevinstrealiseringsplan og handlingsregel.

Det budsjetteres nøkternt iht. KS sin prognosemodell og det innarbeides ikke økt aktivtetsnivå uten sikker og varig finansering. Langsiktig planlegging skal ikke være avhengig av engangsinntekter og usikker finansiering. Handlingsreglene anses som oppfylt på dette punktet.

Når det gjelder vedlikehold av kommunenes eiendomsmasse og infrastruktur for øvrig er vedlikeholdsnivået lavere enn behovet og vedlikeholdsetterslepet øker fortsatt. Eiendomsstrategi og hovedplan for veg ble utarbeidet og vedtatt i løpet av 2021 og gir et godt faglig grunnlag for prioriteringene videre. Likevel er antall kroner anvendt per kvadratmeter bygg eller kilometer veg for lav til å unngå økt vedlikeholdsetterslep. For å anskueliggjøre størrelsen på etterslepet vises det til

hovedplan for veg der det pekes på at total utbedringskostnad er beregnet til kr 90.0 mill. kroner for å ta igjen vedlikeholdsetterslepet på de kommunale vegene. I skolebruksplan 2021 – 2037 nevnes det at et grovt anslag for vedlikeholdsetterslepet med oppgradering til TEK-17 på skolene i kommunen er i overkant av 500 mill. kroner.

Deler av den vedtatte eiendomsstrategien pågår ved sanering og salg av eiendommer. Dette vil bidra positivt ved at kostbar drift og vedlikehold til ikke formålstjenlige bygg faller bort. Videre har man i løpet av året flyttet virksomhet til nye lokaler som kommunen indirekte eier gjennom heleid aksjeselskap. Dette har bidratt til å bedre arbeidsmiljøet for mange og kan bidra til lavere vedlikeholdsbehov, men dette er ikke nok til at man bevarer kommunens realverdier og pågående arbeid med mulighetsstudier blir svært viktig for prioriteringene framover. Handlungsregelen om å bevare kommunens realverdier kan ikke sies å være oppfylt i 2025.

For vurdering av måloppnåelse innen de ulike tjenestene vises det til egne kapitler i årsmeldingen.

Økonomiske perspektiver framover

Netto driftsresultat for 2025 ble bedre enn budsjettert, men var fortsatt negativt med -10,7 millioner kroner. Dette er tredje året på rad med negativt netto driftsresultat, noe som bidrar til å svekke kommunens disposisjonsfond ytterligere. Resultatet er vesentlig svakere enn anbefalte måltall og klart lavere enn gjennomsnittet for kommune-Norge. Selv om dette var kjent og forventet i vedtatt budsjett, bekrefter utviklingen at dagens driftsnivå ikke er bærekraftig over tid.

Handlings- og økonomiplan 2026–2029 bygger på at Namsos kommune må gjennomføre en betydelig økonomisk omstilling for å sikre bærekraftig drift, tilstrekkelig økonomisk handlingsrom og gode tjenester også i framtiden. Regnskapsresultatet for 2025 viser at driftsutgiftene samlet sett ligger over det inntektsrammene gir grunnlag for, og at tidligere bruk av disposisjonsfond for å dekke løpende drift ikke er en varig løsning.

Når regnskapsresultatet korrigeres for særskilte forhold, framstår situasjonen tydeligere. Korrigert netto driftsresultat for 2025 er beregnet til -31,8 millioner kroner, noe som indikerer at den underliggende driften er vesentlig svakere enn det regnskapstallene isolert sett viser. Dette forsterker behovet for varige strukturelle endringer framover.

Utfordringsbildet forsterkes ytterligere av demografiske endringer med flere eldre, færre barn og redusert tilgang på arbeidskraft. Dette gir økt press på særlig helse- og omsorgstjenestene, samtidig som det ikke kan forventes økte inntekter i årene som kommer. Endringer vil kreve omprioriteringer. Utviklingen innebærer at både tjenestenivå, organisering og ressursbruk må tilpasses endrede rammebetingelser.

Namsos kommune er en sammenslått kommune og mottar inndelingstilskudd fram til 2035, med gradvis nedtrapping og fullt bortfall fra og med 2040. Dette gir kommunen et midlertidig inntektsnivå som ikke vil vedvare på lengre sikt. Det gjør det særlig viktig å tilpasse driftsnivået allerede nå, slik at kommunen står bedre rustet når disse inntektene fases ut.

For å sikre økonomisk bærekraft og nødvendig handlingsrom til investeringer og tjenesteutvikling, legges det opp til en gradvis omstilling med mål om å redusere kostnadsnivået med om lag 100 millioner kroner innen 2029, kombinert med nødvendige demografertilpasninger. Tidlig og helhetlig gjennomføring av tiltak, med beslutninger allerede i første halvår 2026, er avgjørende for å oppnå ønskede effekter fra 2027 og sikre gode og forsvarlige tjenester også i et langsiktig perspektiv.

Kommunens investeringsplaner i årene framover preges av et stramt økonomisk handlingsrom og et tydelig krav om langsiktig bærekraft. I økonomiplanen for 2026–2029 er det lagt opp til et samlet investeringsnivå på om lag 330 millioner kroner, der investeringene prioriteres strengt og kun gjennomføres dersom de er nødvendige for forsvarlig drift, bidrar til mer effektiv ressursbruk, forebygger høyere framtidige kostnader eller styrker kommunens beredskap. Samtidig er det lagt stor vekt på å begrense gjeldsutviklingen, blant annet ved at planlagte avdrag overstiger nye låneopptak, slik at samlet lånegjeld reduseres fram mot 2029. Flere store og samfunnskritiske investeringer, herunder nytt helsebygg og andre større byggeprosjekter, ligger utenfor planperioden og vil først kunne realiseres når kommunen har oppnådd et bærekraftig kostnads- og driftsnivå. Investeringsevnen framover er derfor tett knyttet til at omstillingsarbeidet lykkes og at driftsøkonomien bringes i balanse.

Namsos kommune har 5,7% mer i frie inntekter per innbygger enn gjennomsnittet for landet, og dermed gode forutsetninger for å lykkes med å sikre bærekraftig økonomisk drift. Samtidig forutsetter dette vilje til endring og aksept for å justere driftsnivået innenfor inntektsrammene. Resultatene og den økonomiske utviklingen gjennom 2025 bekrefter viktigheten av å lykkes med de pågående omstillingsprosessene for å oppnå økonomisk bærekraft og investeringsevne framover.

Betryggende kontroll – iverksatte og planlagte tiltak

Det gjennomføres månedlige budsjettkontroller med økonomirapportering for alle virksomheter der resultatene samles i en internrapport. Denne rapporten gjennomgås og vurderes i kommunedirektørens ledermøter. Utviklingen i antall anvendte årsverk følges også månedlig for å ha oversikt og kontroll på ressursbruken. Det rapporteres tertialvis til kommunestyret både innenfor sykefravær og HMS og økonomi- og finansforvaltning. I arbeidet med kommunesammenslåingen og påfølgende budsjettår er det gjort omfattende kvalitetssikringer av budsjett for å sikre god styringsinformasjon videre. Virksomhetsrapporteringssystemet – Framsikt – brukes aktivt for å gi god rapporterings- og styringsinformasjon, og for å utvikle virksomhetsrapporteringen videre til å omfatte mer enn kun økonomiske forhold.

Kostra-tall og annen relevant statistikk brukes for å sammenligne driften i egen kommune mot andre relevant kommuner og et utgiftskorrigert landsgjennomsnitt. Dette gir et godt datagrunnlag for å vurdere produktivitet og kvalitet i egne tjenester og er svært relevante data inn i pågående mulighetstudier og er en sentral benchmark for innsparings- og omstillingsmuligheter og som grunnlag for framtidige prioriteringer. Gjennom pågående omstillingsprosess har KS konsulent AS blitt engasjert for å bidra til omstillingsarbeidet. Som en del av dette arbeidet har de høsten 2025 levert en tjenesteanalyse for å definere omstillingsbehov, omstillingspotensial og økonomiske drivere i Namsos kommune. Denne analysen bidrar til å kvalitetssikre egne kostra-tall og legger grunnlaget for det videre arbeidet med en samlet omstillingsplan som skal leveres i løpet av mars 2026, der det skal være beskrevet omstillingstiltak for å redusere kostnadsnivået med 100 mill. kroner fram mot 2029.

Arbeid med å fremme likestilling og hindre diskriminering

Namsos kommune skal som offentlig arbeidsgiver jobbe aktivt, målrettet og planmessig for å skape likestilling og hindre diskriminering i arbeidsgiverpolitikken (ARP-plikten).

Kommunen har siden 2023 jobbet partssammensatt med oppfølging av aktivitets- og redegjøringsplikten. Det ble gjennomført to møter i 2025.

Kommunen undersøker og vurderer tiltak opp mot fire forhold:

1. Risiko for diskriminering og hindre for likestilling
2. Kjønnsbalanse og kjønnsforskjeller i deltid, midlertidighet og uttak av foreldrepermisjon

3. Ufrivillig deltid blant kvinner og menn
4. Lønnsforskjeller og kjønnsfordeling på ulike nivå

Kilde til alle tabellene, er uttrekk fra Namsos kommunes lønns- og personalsystem.

1. Risiko for diskriminering og hindre for likestilling

Det ble ikke gjennomført undersøkelse for å finne risikoområder for alle de ulike områdene og diskrimineringsgrunnlagene i 2025, grunnet arbeidet med omstilling og endringer i organisasjonsstruktur. Kartleggingen planlegges gjennomført i 2026.

2. Kjønnbalanse og kjønnsforskjeller i deltid, midlertidighet og uttak av foreldrepermisjon

Kommunen kartlegger forskjeller mellom kvinner og menn, som ledd i arbeid med kjønnslikestilling.

Kvinneandel av antall ansatte totalt i kommunen (faste ansatte):

	2022		2023		2024		2025	
	%	Antall	%	Antall	%	Antall	%	Antall
Kvinneandel								
Av totalt antall ansatte	70,8	1042	69,1	1050	68,2	1075	68,3	1065
Ledere med personalansvar (virksomhets- og avdelingsledere)	60,0	41	56	37	55,0	36	56	37
Ledelsen fra kommunedirektør til kommunalsjefer	57,1	4	57,1	4	57,1	4	60	3

Oversikten viser at det er flere kvinner enn menn ansatt i Namsos kommune totalt sett. Dette gjenspeiles også i ledelsen.

Antall midlertidig ansatte

Midlertidig ansatte i antall	2022	2023	2024	2025
Kvinner	170	124	194	206
Menn	60	49	61	72

Andelen midlertidig ansatte er økt for begge kjønn i 2025. Det kan ha sammenheng med omstillingsarbeidet og strenge vurderinger knyttet til utlysning av stillinger.

Deltidsansatte i prosent av alle ansatte.

Stillingsstørrelse	31.12.2022	31.12.2023	31.12.2024	31.12.2025
Deltid	46,90 %	40,60 %	40,20%	36,90%
Heltid	53,10 %	59,40 %	59,80%	63,10%
Gjennomsnittlig stillingsstørrelse *	82,00%	82,90 %	82,30%	81,85%

*Tabellen har utelatt stillinger under 5 prosent (deltidsbrannmenn)

Andelen heltid er økt med 3,3 % siste år. Å øke andelen heltid i kommunen kan anses som et likestillingstiltak, da det er i de kvinnedominerte yrkene det er mest deltid, som tabellen under viser. I kommuneplanens samfunnsdel er det vedtatt at det skal tilsettes i hele stillinger, deltid skal være en mulighet. I 2024 vedtok kommunestyret at kommunedirektøren kunne avvike fra målsettingen om heltidskultur, dersom det er nødvendig for å overholde turnus.

Antall deltidsansatte fordelt på kjønn

Faste ansatte i deltidsstillinger (kjønnsforskjell i antall)	31.12.2022	31.12.2023	31.12.2024	31.12.25
Av totalt antall ansatte*	1 323	1 367	1394	1380
Kvinner	491	482	456	450
Menn	123	110	119	115
Totalt ansatte i deltidsstilling	614	592	560	565

* Ansatte som for tiden har permisjon uten lønn er ikke med i grunnlaget.

Oversikten viser at 33 % av deltidsansatte er kvinner og 8 % menn.

Antall økt stillingsandel

Økt stillingsandel	2022	2023	2024	2025
Antall ansatte som fikk økt sin stillingsandel	90	63	71	23

Et lavere antall ansatte fikk økt sin stillingsandel i 2025. Det vurderes sannsynlig å ha sammenheng med Omstilling 2025 og vurderinger knyttet til økonomi.

Uttak av foreldrepermisjon (gjennomsnitt antall uker)

Tabellen viser at kvinner har flere kalenderdager fravær for fødselspermisjon i enten 100 eller 80 prosent, enn menn. Fraværet har gått ned i 2025 sammenlignet med 2024, samtidig har andelen fravær for menn gått noe opp i 2025.

	Alle	Kvinner	Menn
Kalenderdager fravær foreldrepermisjon 2024	6623	5264	1359
Kalenderdager fravær foreldrepermisjon 2025	5087	3709	1378
Fravær i % 2024	100	79	21
Fravær i % 2025	100	72,91	27,09

3. Ufrivillig deltid blant kvinner og menn

Ufrivillig deltid er når den deltidsansatte «ønsker og er tilgjengelig for å jobbe mer». Kommunen gjennomførte kartlegging av ufrivillig deltid i 2024, men erfarte en så lav svarprosent at resultatene ikke kunne brukes. Kommunen planlegger ny kartlegging differensiert på kjønn i løpet av året 2026. Fagområdet helse og velferd og renholdstjenesten har egen oversikt over ufrivillig deltid via medarbeidersamtaler.

4. Lønnsforskjeller og kjønnsfordeling på ulike nivå

Tabellen under viser gjennomsnittlig lønn per måned i 100 % stilling per 2025:

Lønnskapittel	Type stilling	Gjennomsnitt månedslønn
Kap. 3	Ledere	Kr. 72 424,-
Kap. 4	Ufaglærte, fagarbeidere, høyskole/universitet	Kr. 49 728,-
Kap. 5	Leger, advokater, rådgivere, ingeniører m.fl	Kr. 79 916,-

Tiltak for å møte APR-plikten:

- Kommunens arbeid med likestilling og diskriminering er nedfelt i kommuneplanens samfunnsdel som gjelder fram til 2032.
- Kommunen har en Arbeidsgiverpolitisk plattform som tar inn i seg arbeidet med å skape likestilling og forhindre diskriminering.
- Arbeidstidsordninger med søkelys på tilrettelagte turnuser i forhold til familieliv. Fleksitidsordning for heltidsansatte med 37,5 timers uke og deltidsansatte med hele dager.
- Kommunen har rutiner for varsling, trakassering og utilbørlig oppførsel
- Kommunen har retningslinje for livsfasepolitikk.
- Kommunen har rutine for rekruttering og tilsetting som inkluderer likestilling og hindring av diskriminering. Ledige stillinger annonseres på plattformer tilgjengelig for alle, som Namsos kommunes hjemmeside og Nav.
- Gjennomgang av rutiner og retningslinjer, som en del av arbeidet med holdninger og kultur knyttet til tematikken
- Rapportert om arbeid knyttet til ARP-plikten og antall varslings saker i Arbeidsmiljøutvalget (AMU)
- Laget utkast til rutiner for likestillingsarbeidet

Universell utforming av IKT

Kommunen skal etter likestillingsplikten for offentlig sektor - "LOS-plikten"- arbeide aktivt, målrettet og planmessig for å fremme likestilling og hindre diskriminering opp mot kommunens innbyggerrettede arbeid og myndighetsutøvelse.

Offentlige virksomheter har plikt til å sikre at våre digitale løsninger er universelt utformet. Det betyr at nettsider og andre IKT-løsninger skal være tilgjengelige for alle, uavhengig av funksjonsevne. Kravene til universell utforming og klarspråk er viktige for hele kommunens kommunikasjonsarbeid. Vi jobber derfor systematisk for at informasjonen vår skal være tydelig, enkel å forstå og tilgjengelig for alle som bruker tjenestene våre. Det meste av innholdet på kommunens nettsider oppfyller nå kravene til universell utforming, og arbeidet vil videreføres i 2026.

Ifølge Språklova skal offentlige organ kommunisere på et klart og korrekt språk som er tilpassa målgruppa, og følge den offisielle rettskrivingen. Kommunens egne digitale portal for ansatte «Vi lager brukervennlig innhold» gir veiledning til ansatte.

Tilgjengelighetserklæring

Tilgjengelighetserklæring er utarbeidet, og denne gir kommunen oversikt over status på hjemmesidene, og gir brukerne mulighet for å gi tilbakemelding når nettsiden ikke fungerer for dem.

Etisk standard

Namsos kommunes etiske retningslinjer er utarbeidet av partene og vedtatt av kommunestyret i 2019. Retningslinjene skal bidra til bevisstgjøring av medarbeidere og andre som opptre på vegne av kommunen.

For å sikre høy etisk standard ble det i løpet av 2023 arbeidet med verdibasert ledelse sammen med partene på overordnet nivå, et arbeid som resulterte i Medarbeiderplakaten. Et av våre tre organisasjonsprinsipper er *Vi holder høy etisk standard*. Medarbeiderplakaten skal fungere som et verktøy i partssamarbeidet på alle nivå. Et velfungerende partssamarbeid er en grunnmur for trygghet og tillit, og har stor betydning for praktisering av verdiene i kommunens tjenesteleveranse.

Kommunen heiser Pride-flagg i juni som synlig støtte til likestilling, aksept og kjærlighet for alle.